TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Về đầu tư công, Thủ tướng yêu cầu phải sử dụng hiệu quả nhất tiền của của Nhà nước, của nhân dân

14:36 16/07/2024

Thủ tướng phê bình nghiêm khắc các bộ, cơ quan Trung ương và địa phương chưa thực hiện tốt công tác giải ngân vốn đầu tư công, chưa phân bổ hết kế hoạch vốn được Thủ tướng giao và 33 bộ, cơ quan, 28 địa phương có tỉ lệ giải ngân dưới mức trung bình của cả nước.

Sáng 16/7, Thủ tướng Phạm Minh Chính chủ trì Hội nghị trực tuyến toàn quốc của Thường trực Chính phủ về thúc đẩy đầu tư công năm 2024. Hội nghị được kết nối trực tuyến từ trụ sở Chính phủ tới trụ sở UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

Thủ tướng nhấn mạnh vốn đầu tư công là tiền của của Nhà nước, của nhân dân, phải sử dụng hiệu quả nhất, không chậm trễ, không lãng phí. Ảnh VGP/Nhật Bắc.

Cùng tham dự Hội nghị có Phó Thủ tướng Lê Minh Khái, Phó Thủ tướng Trần Hồng Hà, Phó Thủ tướng Trần Lưu Quang, Phó Thủ tướng Lê Thành Long, lãnh đạo các bộ, ngành, cơ quan Trung ương và địa phương, đại diện các tập đoàn, tổng công ty Nhà nước.

Các báo cáo, ý kiến phát biểu tại Hội nghị thống nhất đánh giá, về công tác lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành, xác định rõ vị trí, vai trò, tầm quan trọng của giải ngân đầu tư công với phát triển kinh tế - xã hội, hoàn thiện hệ thống hạ tầng chiến lược, tạo không gian phát triển mới, trong khi số vốn đầu tư công năm 2024 rất lớn, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã rất quyết liệt, khẩn trương chỉ đạo sát sao công tác giải ngân vốn đầu tư công ngay từ đầu năm.

Các phiên họp Chính phủ thường kỳ và nhiều cuộc họp Thường trực Chính phủ đều có nội dung về đầu tư công. Thủ tướng Chính phủ đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo để đẩy mạnh giải ngân vốn đầu tư công; trực tiếp kiểm tra công trường, đôn đốc, thăm, động viên cán bộ, công nhân, nhà thầu thi công, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc ngay tại công trường và đẩy nhanh tiến độ công trình và giải ngân vốn đầu tư công.

Riêng đối với các dự án đường cao tốc vùng ĐBSCL, Thủ tướng Chính phủ trực tiếp 5 lần kiểm tra công trường, đôn đốc, thăm, động viên cán bộ, công nhân, nhà thầu thi công, tháo gỡ khó khăn, đẩy nhanh tiến độ thi công; đồng thời chỉ đạo Phó Thủ tướng và các bộ trưởng 3 lần trực tiếp làm việc tháo gỡ khó khăn về vật liệu để đẩy nhanh tiến độ thi công công trình.

Cùng với đó, duy trì hoạt động của 5 tổ công tác thúc đẩy giải ngân vốn đầu tư công của Chính phủ làm việc với các địa phương để kiểm tra, đôn đốc, tháo gỡ khó khăn.

Các đại biểu dự Hội nghị tại điểm cầu trụ sở Chính phủ và các địa phương. Ảnh VGP/Nhật Bắc.

Về kết quả đạt được, Thủ tướng Chính phủ đã giao 669,3 nghìn tỷ đồng kế hoạch đầu tư vốn ngân sách nhà nước năm 2024 cho bộ, cơ quan và địa phương, đạt 100% kế hoạch vốn năm 2024 đã được Quốc hội phân bổ.

Tỉ lệ giải ngân vốn đầu tư công 6 tháng đầu năm 2024 đạt 29,39% kế hoạch Thủ tướng Chính phủ giao (đạt khoảng gần 200 nghìn tỷ đồng). Một số bộ, cơ quan và địa phương có tỉ lệ giải ngân vốn đầu tư công tốt như: Đài Truyền hình Việt Nam (100%); Liên hiệp các Hội văn học nghệ thuật Việt Nam (90,07%); Nam Định (58,75%); Thanh Hóa (56,83%); Lào Cai (54,23%); Phú Thọ (51,02%); Bà Rịa - Vũng Tàu (49,66%); Bộ Xây dựng (47,91%); Tiền Giang (47,42%); Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (46,88%); Bộ Giao thông vận tải (41,16%).

Nhiều dự án, nhất là dự án quan trọng quốc gia và dự án của các địa phương đang được triển khai với tinh thần "vượt nắng, thắng mưa", "ăn tranh thủ, ngủ khẩn trương", "thi công 3 ca 4 kíp", "làm việc xuyên ngày nghỉ, ngày lễ, ngày Tết", "chỉ bàn làm, không bàn lùi"...

Thủ tướng phê bình nghiêm khắc các bộ, cơ quan Trung ương và địa phương chưa thực hiện tốt công tác giải ngân vốn đầu tư công, chưa phân bổ hết kế hoạch vốn được Thủ tướng giao và 33 bộ, cơ quan, 28 địa phương có tỉ lệ giải ngân dưới mức trung bình của cả nước.

Bên cạnh đó, Thủ tướng cho rằng những khó khăn, vướng mắc của một số dự án phải kéo dài chưa được giải quyết triệt để. Một số cơ chế, chính sách, quy định pháp luật còn vướng mắc nhưng chậm được sửa đổi, còn tình trạng mâu thuẫn,

chồng chéo, áp dụng thiếu thống nhất, nhất là về chuyển đổi mục đích sử dụng đất lúa, đất rừng; quản lý khoáng sản và vật liệu thông thường, "mỏ nguyên vật liệu xây dựng thông thường mà cấp phép như mỏ vàng"; tách giải phóng mặt bằng thành dự án độc lập.

Thủ tướng cũng chỉ rõ những tồn tại, hạn chế trong công tác chuẩn bị dự án, phê duyệt chủ trương đầu tư và quyết định đầu tư; quản lý chi phí đầu tư xây dựng, quản lý định mức, giá xây dựng, quản lý vật liệu xây dựng thông thường đối với các dự án đầu tư xây dựng; công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng, tái định cư; công tác đấu thầu và thanh tra, kiểm tra; có nơi xảy ra tình trạng thông thầu, bán thầu.

Các đại biểu dự Hội nghị tại điểm cầu trụ sở Chính phủ và các địa phương. Ảnh VGP/Nhật Bắc

Một số địa phương còn chưa chủ động, chưa quyết liệt, còn lúng túng trong chỉ đạo, điều hành, chưa thể hiện được tinh thần trách nhiệm chính trị cao. Việc triển khai thực hiện các kết luận, chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ có lúc, có nơi còn chậm. Công tác thông tin, truyền thông một số nơi chưa chủ động thông tin đầy đủ để người dân đồng tình, ủng hộ...

Thủ tướng chỉ ra nguyên nhân của những tồn tại, hạn chế như kỷ luật kỷ cương có nơi, có lúc chưa nghiêm; công tác chuẩn bị dự án còn sơ sài, chất lượng kém; năng lực của nhiều ban quản lý dự án, cán bộ chuyên môn, nhà thầu còn yếu; tồn tại tình trạng né tránh, sợ sai, sợ trách nhiệm trong thực thi nhiệm vụ được giao; sự phối hợp giữa các cơ quan có nơi, có lúc còn thiếu chặt chẽ; huy động

nguồn vốn chưa kịp thời, nhất là từ đất đai, trái phiếu chính quyền địa phương...

Khái quát 5 bài học kinh nghiệm quan trọng, Thủ tướng nêu rõ, phải quán triệt nghiêm túc, triển khai quyết liệt, hiệu quả chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của của Nhà nước, các nghị quyết, kết luận của Trung ương, Quốc hội, Chính phủ, các chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ về giải ngân vốn đầu tư công.

Tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo, phân cấp, phân quyền, cá thể hóa trách nhiệm, nâng cao tính linh hoạt, chủ động trong điều hành kế hoạch gắn chỉ đạo với kiểm tra, đôn đốc và kịp thời giải quyết khó khăn, vướng mắc, điểm nghẽn theo nguyên tắc: "lãnh đạo, chỉ đạo từ trên xuống nhưng tổ chức thực hiện, tháo gỡ vướng mắc phải từ dưới lên".

Phải có quyết tâm cao, nỗ lực lớn, hành động quyết liệt, năng động, đổi mới sáng tạo, tích cực, phân công rõ người, rõ việc, rõ thời gian, rõ sản phẩm; trên cơ sở đó tăng cường giám sát, kiểm tra, khen thưởng, kỷ luật kịp thời. Kiểm soát chặt chẽ các dự án cả về thời gian bố trí vốn, tốc độ giải ngân, chất lượng công trình bảo đảm hiệu quả, mục tiêu, tính liên tục trong đầu tư công.

Huy động sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị; tăng cường phối hợp giữa các bộ, cơ quan Trung ương, địa phương, bảo đảm hiệu quả, thực chất trong xử lý công việc. Đẩy mạnh chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ thông tin, cải cách thủ tục hành chính trong mọi mặt hoạt động đầu tư công.

> Để thúc đẩy giải ngân vốn đầu tư công thời gian tới với mục tiêu giải ngân trên 95% số vốn đã phân bổ của năm 2024, Thủ tướng nhấn mạnh tinh thần "5 quyết tâm" và "5 bảo đảm".

Về đầu tư công, Thủ tướng yêu cầu phải sử dụng hiệu quả nhất tiền của của Nhà nước, của nhân dân. Ảnh internet.

Trong đó, "5 quyết tâm" gồm: Quyết tâm giữ vững kỷ luật, kỷ cương, phòng chống tham nhũng, lãng phí, đẩy lùi tiêu cực; quyết tâm làm tốt công tác giải phóng mặt bằng, bàn giao mặt bằng kịp thời gian; quyết tâm tháo gỡ kịp thời các khó khăn, vướng mắc, điểm nghẽn về thể chế, cơ chế, chính sách, thủ tục; quyết tâm đổi mới phương pháp, cách làm, đổi mới sáng tạo, ứng dụng giải pháp công nghệ mới, hiện đại, tăng cường chuyển đổi số; quyết tâm khắc phục bằng được tình trạng né tránh, đùn đẩy trách nhiệm, sợ sai.

"5 bảo đảm" gồm: Bảo đảm chủ động nguyên vật liệu (nhất là cát sỏi, đất đắp nền...) và các điều kiện cần thiết cho các dự án; bảo đảm nhân lực có tâm, có tầm, có trách nhiệm (có phương án huy động đủ nhân lực, bố trí thêm khi cần đẩy nhanh tiến độ...); bảo đảm hài hòa lợi ích giữa Nhà nước, nhà đầu tư và người dân, công tác tái định cư, tạo sinh kế cho người dân trên tinh thần không ai bị bỏ lại phía sau, nơi ở mới ít nhất phải bằng hoặc tốt hơn nơi ở cũ; bảo đảm quản lý đúng quy định, không kéo dài, đội vốn, gây thất thoát vốn; bảo đảm tiến độ, chất lượng, kỹ thuật, mỹ thuật, an toàn, vệ sinh môi trường theo mục tiêu, kế hoạch đề ra.

Nhấn mạnh vốn đầu tư công là tiền của của Nhà nước, của nhân dân, phải sử dụng hiệu quả nhất, không chậm trễ, không lãng phí, Thủ tướng yêu cầu các đồng chí Bộ trưởng, Trưởng ngành, Chủ tịch UBND cấp tỉnh triển khai thực hiện nghiêm túc các nghị quyết Chính phủ, chỉ thị, công điện của Thủ tướng Chính phủ và các văn bản chỉ đạo của lãnh đạo Chính phủ về đôn đốc phân bổ, giải ngân vốn đầu tư công năm 2024.

Tiếp tục duy trì hoạt động của các tổ công tác của Thủ tướng Chính phủ kiểm tra, đôn đốc, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, đẩy mạnh giải ngân vốn đầu tư công, trong đó bổ sung thêm 1 tổ công tác do Phó Thủ tướng Lê Thành Long làm Tổ trưởng; duy trì cơ chế hằng quý Thành viên Chính phủ làm việc với các địa phương để kiểm tra, đôn đốc, tháo gỡ khó khăn theo Quyết định số 435/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ.

Các đồng chí Bộ trưởng, Trưởng ngành, Chủ tịch UBND cấp tỉnh nêu cao tinh thần trách nhiệm, phát huy vai trò của người đứng đầu trong lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện; "chỉ bàn làm, không bàn lùi";

thường xuyên rà soát, đôn đốc, kịp thời phát hiện và tháo gỡ các khó khăn, vướng mắc phát sinh của từng dự án, nhất là các dự án trọng điểm; cá thể hóa trách nhiệm đến từng cá nhân; coi kết quả giải ngân là một trong những căn cứ quan trọng để đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ hằng năm của tổ chức, cá nhân liên quan.

Đề cao kỷ luật, kỷ cương, tăng cường kiểm tra, giám sát; xử lý nghiêm các chủ đầu tư, ban quản lý dự án, nhà thầu cố tình gây khó khăn, cản trở làm chậm tiến độ giao vốn, giải ngân vốn; kiểm điểm, xử lý kịp thời các cán bộ yếu kém, tiêu cực, không hoàn thành nhiệm vụ được giao.

Rà soát kỹ từ khâu chuẩn bị dự án, giao vốn đến công tác thiết kế, đấu thầu, thi công, thủ tục thanh, quyết toán… đối với từng dự án. Tập trung đẩy mạnh tiến độ giải phóng mặt bằng; thực hiện tạm ứng, thu hồi tạm ứng, thanh toán vốn đầu tư theo đúng quy định; lập hồ sơ thanh toán ngay khi có khối lượng.

Thủ tướng giao Bộ Kế hoạch và Đầu tư chủ trì, phối hợp các cơ quan liên quan nghiên cứu, sửa đổi Luật Đầu tư công và các quy định tại các luật liên quan theo hướng tăng cường phân cấp, phân quyền; bảo đảm công khai, minh bạch, rõ ràng; đẩy mạnh phân cấp, phân quyền đi đôi với phân bổ nguồn lực phù hợp, nâng cao năng lực thực thi, tăng cường giám sát, kiểm tra, giảm thiểu tối đa các thủ tục hành chính; tháo gỡ các chồng chéo, vướng mắc, xóa bỏ xin cho, chống phiền hà, sách nhiễu…, đặc biệt là các quy định về lập, thẩm định, phê duyệt dự án, kế hoạch đầu tư công trung hạn và hằng năm.

Thủ tướng nhấn mạnh tinh thần "5 quyết tâm" và "5 bảo đảm" để thúc đẩy giải ngân, sử dụng hiệu quả nhất nguồn vốn gần 670 nghìn tỷ đồng. Ảnh VGP/Nhật Bắc.

Rà soát, tiếp thu, giải trình các ý kiến của Thành viên Chính phủ và hoàn thiện báo cáo Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc điều chỉnh kế hoạch đầu tư vốn ngân sách nhà nước năm 2024 giữa các bộ, cơ quan Trung ương và địa phương; ngay sau khi Uỷ ban Thường vụ Quốc hội có Nghị quyết thông qua, Bộ Kế hoạch và Đầu tư trình Thủ tướng Chính phủ điều chỉnh kế hoạch đầu tư vốn ngân sách Trung ương năm 2024 của các bộ, cơ quan Trung ương và địa phương.

Tổ chức, hướng dẫn triển khai xây dựng kế hoạch đầu tư công năm 2025, kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2026-2030 theo đúng thời gian quy định. Khẩn trương hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật, hướng dẫn liên quan đến Luật Đấu thầu, nhất là về đấu thầu và lựa chọn nhà thầu.

Bộ Giao thông vận tải, Bộ Tài nguyên và Môi trường và Uỷ ban nhân dân các tỉnh, thành phố tập trung tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, bảo đảm nguồn cung vật liệu xây dựng thông thường (cát, đất đắp nền) cho các dự án đường bộ cao tốc, các dự án trọng điểm.

Bộ Giao thông vận tải, các bộ, ngành, địa phương tập trung triển khai các dự án trọng điểm quốc gia, liên vùng gắn với Đợt thi đua "500 ngày đêm quyết tâm cao, nỗ lực lớn, thi đua hoàn thành thắng lợi các dự án đường bộ cao tốc" để hoàn thành 3.000 km cao tốc chào mừng 50 năm Giải phóng miền Nam và 80 năm Quốc khánh.

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn hướng dẫn các bộ, cơ quan Trung ương và địa phương về công tác chuyển đổi đất rừng, đất lúa; rà soát các quy định, trong trường hợp cần thiết, đề xuất sửa đổi, bổ sung cho phù hợp.

Bộ Xây dựng hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc các địa phương thường xuyên cập nhật, điều chỉnh, công bố giá và chỉ số giá vật liệu xây dựng theo tháng phù hợp với diễn biến giá thị trường; theo dõi sát tình hình, diễn biến thị trường vật liệu xây dựng và tăng cường kiểm soát giá vật liệu xây dựng theo đúng thẩm quyền, quy định. Hướng dẫn, xử lý các vướng mắc của các bộ, cơ quan Trung ương và địa phương liên quan tới quy hoạch đô thị, nghiệm thu công trình xây dựng.

Bộ Y tế, Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ Thông tin và Truyền thông khẩn trương nghiên cứu, ban hành các định mức kinh tế - kỹ thuật theo lĩnh vực được phân công quản lý.

Bộ Tài nguyên và Môi trường khẩn trương hoàn thành việc trình Chính phủ ban hành đầy đủ 4 nghị định hướng dẫn bảo đảm đồng thời với hiệu lực của các Luật Đất đai.

Các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ theo chức năng nhiệm vụ được giao nghiên cứu, khẩn trương xử lý các kiến nghị của các đại biểu dự Hội nghị theo thẩm quyền và quy định; đề xuất báo cáo Thủ tướng Chính phủ đối với những nội dung vượt thẩm quyền.

Những đơn vị số giải ngân tuyệt đối cao là: Bộ Giao thông vận tải (24,4 nghìn tỷ đồng); Hà Nội (22,6 nghìn tỷ đồng); TP. HCM (11 nghìn tỷ đồng). Về phía doanh nghiệp, Tập đoàn Điện lực Việt Nam (EVN) đã rất nỗ lực triển khai đường dây 500 kV mạch 3, Tổng Công ty Cảng Hàng không tích cực triển khai dự án xây dựng sân bay Long Thành...

Giải ngân nguồn vốn Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội đạt 78,23% kế hoạch (4,8 nghìn tỷ đồng); 3 chương trình mục tiêu quốc gia đạt 35,43% kế hoạch (9,6 nghìn tỷ đồng).

Theo chinhphu.vn